

МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА
БІЗНЕСУ

Кафедра фінансів, банківської та страхової справи

Затверджую:

Директор ННІУЕБ

Семенець Орлова І.А.

Ідентифікаційний

№ 1

«02» вересня 2024 р.

Схвалено на засіданні
кафедри фінансів, банківської та страхової справи
Протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри Кришталь Г.О.

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІНАНСИ

Спеціальності: 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітнього рівня: першого (бакалаврського)

Освітньо-професійної програми: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Розробник силабуса навчальної дисципліни:

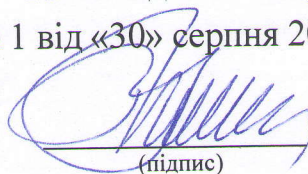
Кришталь Г.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи, ННІУЕБ.

Викладач:

Кришталь Г.О., д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи, ННІУЕБ.

Силабус розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської та страхової справи (протокол № 1 від «30» серпня 2024 р.).

Завідувач кафедри

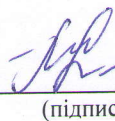
Г.О. Кришталь

(підпис)

Силабус погоджено з гарантом освітньо-наукової програми (керівником освітньо-професійної програми) «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

«30» серпня 2024 р.

Керівник освітньо-професійної програми

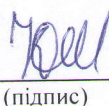
І.О. Брюховецька

(підпис)

Силабус перевірено

«30» серпня 2024 р.

Заступник директора ННІУЕБ

І.І. Каліна

(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) _____ (ПІБ), «__» _____ 20__ р., протокол № ____
(підпис)

ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
ННІ управління, економіки та бізнесу
Кафедра фінансів, банківської та страхової справи

Назва дисципліни	Фінанси
Викладач (-і)	Кришталь Галина Олександрівна
Портфоліо викладача (-ів)	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-bank-strahovoi-spravi.html
Контактний тел.	+38-(097)-87-93-904
E-mail:	gkryshtal@ukr.net
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-bank-strahovoi-spravi/silabusi8.html
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу

1. Коротка анотація до дисципліни. Курс дисципліни «Фінанси» спрямований на підготовку фахівців у галузі фінансів, кредиту та страхування. Здобувачі отримують не лише теоретичні знання з функціонування фінансів держави, але й розуміння їх впливу на соціально-економічний розвиток суспільства, а також навички управління фінансами держави. У рамках курсу здобувачі отримують глибокі знання, які допомагають їм розуміти не тільки теоретичні аспекти фінансового управління державою, але й навчаються застосовувати ці знання на практиці. Зокрема, розглядаються питання з фінансової політики та ролі фінансів у сучасній економічній системі. Даний курс має на меті розвивати критичне мислення здобувачів та допомагати їм здобути необхідні навички для успішної роботи в галузі фінансів, кредиту та страхування. Такий підхід сприяє поглибленню розуміння принципів фінансової системи та вмінню аналізувати та впливати на економічний розвиток держави.

2. Мета: набуття теоретичних знань та практичних навичок з теорії фінансів щодо визначення закономірностей їх функціонування на макро- і мікрорівнях, теоретичної основи фінансової політики і розвитку фінансової системи; формування системи базових знань з теорії і практики фінансових відносин суб'єктів підприємництва, формування фінансових ресурсів, фінансового планування, організації фінансової діяльності підприємств в ринкових умовах в цілому і з урахуванням змін нормативно-законодавчої бази.

3. Завдання: Формування системи компетентностей у здобувачів у контексті їх професійної діяльності та повсякденного життя спрямоване на засвоєння знань про закономірності функціонування фінансів на різних рівнях – мезо-, макро- і мікрорівнях. Ці знання виступають теоретичною основою для розуміння фінансової політики та розвитку фінансових систем. здобувачі

отримують практичні навички, які стосуються визначення, аналізу, оцінки та контролю показників формування, розподілу та використання централізованих та децентралізованих грошових доходів та фондів фінансових ресурсів. Це надає здобувачам можливість застосовувати свої знання у практичних ситуаціях, розвиваючи навички управління фінансами на різних рівнях економічної системи. Такий підхід дозволяє здобувачам активно впроваджувати свої знання у реальному житті, розширюючи їх можливості для успішної професійної кар'єри в галузі фінансів та фінансового управління.

4. Формат курсу: очний (offline).

5. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Табл.1.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Знати основні функції фінансів і їх роль в економіці країни; основні принципи побудови фінансової системи держави; особливості побудови фінансової системи України	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Підсумкове (залік у формі оцінювання тексту реферату проекту і усного виступу-презентації)
Здатність опрацювання інформації: бюджет держави і бюджетний процес; основи побудови податкової системи та особливості сучасної податкової системи України; основи фінансової математики; фінансовий ринок в двох його складових; основні фінансові інструменти; кредит і кредитування; страховий бізнес	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне (семінар-круглий стіл), рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації)
Здатність вільно орієнтуватися в теоретичних і практичних проблемах фінансової системи; аналізувати поточну ситуацію на вітчизняному та зарубіжному фінансовому ринку; обирати оптимальні шляхи вирішення конкретних виробничих завдань фінансового характеру тощо	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Рубіжне (оцінювання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації), підсумкове (у формі оцінювання тексту курсового проекту та усного виступу-презентації)

6. Тривалість курсу. 240 год. (8 кредитів ЄКТС), з них: 108 годин аудиторної роботи; 132 години самостійної роботи. III семестр: 108 годин, з них 48 годин аудиторної роботи, 60 годин самостійної роботи. IV семестр: 132 години, з них 60 годин аудиторної роботи, 72 годин самостійної роботи.

По завершенні III семестру – залік, по завершенні курсу IV семестр – екзамен.

6. Статус дисципліни: обов'язкова.

7. Пререквізити: економічна теорія, макроекономіка, мікроекономіка, державне та регіональне управління, фінансовий ринок, міжнародні фінанси, страхування.

8. Технічне й програмне забезпечення / обладнання – мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять, доступ здобувачів до Інтернету.

9. Політика курсу:

- Передбачає роботу в команді.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності (Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача – відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату).
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.
- Здобувачі заохочуються до використання також літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з **двох змістових модулів**. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської/практичної частин:

- **Змістовий модуль 1** «Змістовний модуль I. Теоретичні основи функціонування фінансів» (лекційні теми 1, 2, 3, 4; семінарські теми 1-4);
- **Змістовий модуль 2** «Державні фінанси» (лекційні теми 5, 6, 7, 8, 9, 10; семінарські теми 5-10);
- **Змістовий модуль 3** «Фінанси підприємницьких структур та населення» (лекційні теми 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17; семінарські теми 11-17);
- **Змістовий модуль 4** «Засади функціонування та елементи фінансового і страхового ринків» (лекційні теми 18, 20, 21, 22, 23; семінарські теми 18-23);
- **Змістовий модуль 5** «Міжнародні фінанси» (лекційні теми 24, 25, 26, 27; семінарські теми 24-27)

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-дискусії, лекції-аналіз конкретної ситуації.

Лекція-дискусія - метод групового обговорення проблеми з метою з'ясування істини шляхом зіставлення різних думок, способ організації спільної діяльності з метою інтенсифікації процесу ухвалення рішення в групі.

Лекція-аналіз конкретної ситуації нагадує лекцію-дискусію: на обговорення викладач виносить не питання, а конкретну ситуацію (т. зв. мікроситуації, які демонструються аудиторії усно або у вигляді відео-запису тощо). Викладач активізує діалог за допомогою спеціально спрямованих запитань, підказок, зіставленням різних поглядів, а іноді й їх зіткненням.

[illegible]

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Самостійна робота включає дослідження електронних джерел, пошук друкованих публікацій (наукові праці, статті у періодичних виданнях, документи, офіційні звіти, статистичні матеріали, законодавчі та інші нормативно-правові акти за дисципліною).

Критерії оцінювання: (самостійна робота у формі реферату):

- змістовність – 3 бали;
- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

14. Форми проведення поточного, рубіжного (модульного) контролю та критерії оцінювання.

Поточний контроль відбувається впродовж вивчення дисципліни на семінарських заняттях у формі: семінарів-круглих столів та семінарів з індивідуальною роботою. Під час поточного контролю оцінюються такі компоненти

- повнота відповіді – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 5 балів;
- вільне володіння інформацією, відповіді на додаткові запитання – 2 бали.

Максимальна кількість балів - 10 балів.

Рубіжний (модульний) контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань у формі рефератів за тематикою аудиторних занять та самостійного вивчення матеріалу.

Рубіжний (модульного) контроль у формі реферату оцінюється за такими критеріями оцінювання:

- повнота розкриття теми – 3 бали;
- аналіз різних точок зору, джерел літератури, підходів до вивчення проблеми (питання) – 3 бали;
- самостійність (дотримання академічної доброчесності) – 3 бали;
- правильність оформлення (наявність плану, чітка структура роботи, дотримання встановленого обсягу, правильність оформлення списку літератури) – 1 бал.

Максимальна кількість балів - 10.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік. На залік виносяться питання за тематикою означених лекцій. Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання заліку див. Робоча навчальна програма дисципліни).

Екзамен. На екзамен виносяться питання за тематикою означених лекцій. Методологічні рекомендації до проведення й оцінювання екзамену див. Робоча навчальна програма дисципліни).

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю:

1. В чому полягає суть і значення фінансів як науки?
2. Наведіть приклади простих і складних фінансових категорій.
3. Який зв'язок фінансів з грошима, кредитом, ціною, заробітною платою?
4. Назвіть основні підходи до визначення категорії фінанси.
5. Чим відрізняються централізовані та децентралізовані фонди фінансових ресурсів?
6. Розкрийте основні ознаки фінансів.
7. У чому проявляється розподільча функція фінансів?
8. Яка роль належить контролю як функції фінансів?
9. Назвіть компоненти сукупного суспільного продукту та дайте їм характеристику.
10. Дайте визначення поняття "фінансова політика". Основні завдання та принципи фінансової політики
11. Дайте визначення поняття "фінансова система держави".
12. Який зв'язок між фінансовою політикою та фінансовим механізмом?
13. З яких елементів складається фінансовий механізм?
14. Які Ви знаєте методи фінансового планування?
15. Наведіть приклади фінансових планів.
16. Розкрийте зміст управління фінансами.
17. Назвіть суб'єкти та об'єкти фінансового контролю.
18. Які Ви знаєте критерії класифікації видів фінансового контролю?
19. Що являє собою бюджет як економічна категорія?
20. В чому призначення і роль бюджету?
21. Які функції бюджету і в чому їх сутність?
22. У чому виражається матеріальний зміст бюджету?
23. Які існують бюджетні методи регулювання економічних і соціальних процесів?
24. Що являють собою бюджетна система та бюджетний устрій?
25. Які складові бюджетної системи України?
26. На яких принципах ґрунтується побудова бюджетної системи України?
27. Що являє собою бюджетний процес і які стадії він включає?
28. Що таке бюджетний дефіцит і які існують джерела його погашення.
29. У чому полягає економічна сутність податків?
30. Які функції виконують податки?
31. Які існують відмінності між податками, платежами і відрахуваннями?
32. Які виділяються елементи системи оподаткування ?
33. За якими ознаками класифікують податки?
34. Які існують способи утримання податків?
35. Що таке податкова політика? Які критерії успішного проведення податкової політики?
36. На яких принципах базується побудова податкової системи?
37. Система оподаткування підприємств.

38. Нарахування непрямих податків.
39. Місцеві податки і збори, які сплачують підприємства.
40. Особливості оподаткування суб'єктів малого підприємництва.
41. Розкрийте форми та функції податків.
42. Дайте визначення системи оподаткування та охарактеризуйте основні її принципи.
43. Назвіть прямі податки і збори.
44. Розкрийте сутність податку на прибуток. Охарактеризуйте необхідність та значення оподаткування прибутку підприємств.
45. Дайте характеристику валовим доходам та валовим витратам, що визначаються для обчислення оподаткованого прибутку.
46. Дайте характеристику податку з доходів фізичних осіб.
47. Охарактеризуйте пільги з податку на додану вартість згідно з чинним законодавством України.
48. Поясніть необхідність створення та призначення державних цільових фондів в Україні.
49. Назвіть основні принципи організації державних цільових фондів.
50. Охарактеризуйте загальнодержавні соціальні фонди та їх значення для забезпечення системи соціального страхування.
51. Назвіть джерела формування та напрямки використання коштів Пенсійного фонду України.
52. Охарактеризуйте джерела формування та напрямки використання фінансових ресурсів Фонду соціального страхування на випадок безробіття.
53. Назвіть джерела формування доходів Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та напрямки їх використання.
54. Дайте загальну характеристику державним цільовим фондам економічного призначення.
55. Охарактеризуйте сутність і роль місцевих фінансів.
56. Визначте об'єкт і суб'єкти місцевих фінансів.
57. Назвіть функції та принципи організації місцевих фінансів.
58. Назвіть, які бюджети в Україні є місцевими.
59. Охарактеризуйте доходи місцевих бюджетів.
60. Наведіть класифікацію та склад видатків місцевих бюджетів.
61. Назвіть види міжбюджетних трансфертів.
62. Назвіть основні характеристики бюджетного федералізму.
63. У чому полягає економічна сутність та призначення державного кредиту?
64. Які функції державного кредиту?
65. Які існують види і форми державного кредиту?
66. За якими ознаками класифікують державні позики?
67. Які існують відмінності між облігаційними і безоблігаційними державними позиками?
68. Які існують джерела погашення державних позик?

69. Що таке державний борг та які його види.
  70. Які переваги внутрішнього боргу над зовнішнім?
  71. У чому полягає сутність управління державним боргом?
  72. Які існують методи коригування позикової політики держави?
  73. Сутність фінансів суб'єктів господарювання, їх функції та ознаки.
  74. Фінансові ресурси підприємств, їх класифікація.
  75. Фінансові результати діяльності підприємств: порядок їх формування та використання.
  76. Особливості організації фінансових відносин на підприємствах різних форм власності.
  77. Назвіть та охарактеризуйте види діяльності суб'єктів господарювання.
  78. У чому полягає специфіка організації фінансових відносин бюджетних установ та організацій?
  79. Фінанси бюджетних установ.
  80. Визначте етапи розрахунку чистого фінансового результату діяльності суб'єкта господарювання.
  81. Сутність і склад фінансів домогосподарств.
  82. Домогосподарство як інституційна економічна одиниця.
  83. Чим обумовлена необхідність управління фінансами домогосподарств в умовах ринку.
  84. Які основні статті доходів і витрат домогосподарств?
  85. Яку роль відіграють фінанси домогосподарств у фінансовій системі держави?
  86. Заощадження домогосподарств, їх класифікація, мотиви та чинники.
  87. Дайте визначення страхового захисту.
  88. У чому полягає сутність поняття страхування?
  89. Охарактеризуйте об'єкти та суб'єкти страхування.
  90. На яких принципах базується страхова діяльність в Україні?
  91. Назвіть види добровільного та обов'язкового страхування.
  92. Якою є організаційна структура страхового ринку України?
  93. У яких організаційно-правових формах можуть створюватися страхові компанії і чому?
  94. Назвіть правові підстави державного регулювання страхової діяльності в Україні.
  95. Дайте визначення терміну «фінансовий ринок». Яку роль він відіграє?
  96. Які функції виконує фінансовий ринок?
- Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна (базова):

1. Бюджетна система в таблицях і схемах : Навчальний посібник / [Ситник Н.С., Західна О.Р., Стасишин А.В., Шушкова Ю.В]. – Львів : Видавництво: Апріорі, 2017. – 180 с.
2. Вступ до фаху «Фінанси, банківська справа та страхування» : навчальний посібник / Л.О. Шкварчук. – Львів : Простір-М, 2019. – 230 с.
3. Глущенко А. С. Фінанси: Навчальний посібник/ А.С. Глущенко. – Х.: ХНУ ім.. В. Н. Каразіна, 2010. – 190 с.
4. Катан Л.І., Демчук Н.І., Бабенко-Левада В.Г., Журавльова Т.О. Банківська система: навч. посібник / [Л.І. Катан, Н.І. Демчук, В.Г. Бабенко-Левада, Т.О. Журавльова] за ред. І.М. Мазур. – Дніпро: Пороги, 2017. – 444с.
5. Кізима Т.О. Фінанси домогосподарств: сучасна парадигма та домінанти розвитку: монографія/ Т.О. Кізима; [вст. слово С.І. Юрія]. – К.: Знання, 2010. – 431 с.
6. Кремень О. І. Фінанси : навч. посіб. / О. І. Кремень, В. М. Кремень. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 412 с.
7. Романенко О. Р. Фінанси : підручник для ВНЗ / О.Р. Романенко ; Міністерство освіти і науки України. – Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 310 с.
8. Сучасний бізнес-менеджмент: термінологічний словник-довідник / У.В. Іванюк, М.В. Оліховська, Є.І. Парфенюк, Ю.В. Шушкова. — Львів : Видавництво ТзОВ «Ліга-Прес», 2017. — 188 с.
9. Теорія фінансів: Підручник / За ред. проф. В. М. Федосова, С.І. Юрія. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 576 с.
10. Фінанси для фінансистів [текст]: підручник. / О.А. Шеремет, І. В. Дем'яненко, К. В. Багацька [та ін.] за заг. ред. Т. А. Говорушко. - К.: «Центр учбової літератури», 2013.- 612с.

11. Фінанси у схемах і таблицях: навч. посіб. для студ. першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / [Булавинець В. М., Горин В. П., Сидор І. П.]; за заг. ред. В. П. Горина. – Тернопіль: Вектор, 2017. – 181 с.
12. Фінанси: Навчальний посібник: експрес-курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. – 262 с.
13. Фінанси: Підручник / за ред. С.І. Юрія, В.М. Федосова. – 2-ге вид. перероб. і доповн. – К.: Знання, 2012. – 687 с.
14. Фінансова грамотність. Фінанси. Що? Чому? Як?: навчальний посібник / авт. кол.; – Київ, 2019. – 272 с.
15. Шушкова Ю.В. Фінансова системи України: особливості функціонування, сучасний стан та перспективи розбудови : монографія / Юлія Шушкова. – Львів : Ліга-Прес, 2014. – 174 с.

Додаткова:

1. Говорушко Т.А. Фінанси для фінансистів: : [навч. посіб.] / Т.А., Говорушко, О.А Шеремет, І.В Дем'яненко., К.В. Багацька. - К. : «Центр учбової літератури», 2013.- 612 с.
2. Кремень О. І., Фінанси: [навч. посіб.] / О. І. Кремень, В. М. Кремень. - К.: ЦУЛ, 2012. - 416 с.
3. Фінанси :[підруч.] / І.О. Лютий, С.Я. Боринець, З.С. Варналій, та ін.; за ред. д.е.н., проф. І.О. Лютого. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. – 720 с.
4. Чуй І.Р. Фінанси: навч. посіб./ І.Р. Чуй, М.В. Сороківська. – Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. – 284 с.

5. Інформаційні ресурси:

Органи державного управління та національні інститути

1. www.alpha.rada.kiev.ua – Національна парламентська бібліотека.
2. www.bank.gov.ua – Національний банк України.
3. www.bucoda.cv.ua Офіційний сайт Чернівецької області.
4. www.dev.lac.lviv.ua/lib - Електронна бібліотека Львівської комерційної академії.
5. www.eurasia.org/eerc/kyiv/ EERC – консорціум економічних досліджень. Наукові та електронні бібліотеки в Україні.
6. www.iier.kiev.ua – Інститут економічних досліджень і політичних консультацій.
7. www.igls.com.ua – Інститут глобальних стратегій.
8. www.iweir.org.ua – Інститут світової економіки і міжнародних відносин.
9. www.kmu.gov.ua – урядовий портал Кабінету Міністрів України.
10. www.lawukraine.com – База українського законодавства в Інтернет.
11. www.lib.com.ua – Електронна бібліотека.
12. www.lib-gw.univ.kiev.ua – Наукова бібліотека ім. Максимовича.
13. www.lib.dp.ua – Дніпропетровська обласна наукова бібліотека.

14. www.library.dongu.donetsk.ua – Наукова бібліотека Донецького університету.
15. www.me.gov.ua – Міністерство економіки України.
16. www.minfin.gov.ua – Міністерство фінансів України.
17. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського.
18. www.ognb.odessa.ua – Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького.
19. www.reforms.kiev.ua – Міжвідомча рада з впровадження економічних реформ в Україні. 8. www.niss.gov.ua – Національний інститут стратегічних досліджень Науково-дослідні інститути та центри, пошукові системи.
20. www.uazone.net інформаційний сервер про Україну.
21. www.ucerps.org – Український центр економічних і політичних досліджень ім. О. Разумкова.
22. www.ukrstat.gov.ua – Державний комітет статистики України.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ»

Разом: 240 год. (8 кредитів ЄКТС), з них: лекції – 62 год., семінарські заняття – 46 год., самостійна робота – 132 год.

№	Кількість балів за III семестр 275	Кількість балів		
	Теми лекцій та семінарських занять	Лекції	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота
Змістовний модуль 1. Теоретичні основи функціонування фінансів				
1.	Сутність та функції фінансів	1 (1 бал)		
2.	Фінансова система та фінансовий механізм.	2-3 (1 бал)		1 (5 балів)
3.	Фінансова політика держави		1 (1+10 балів)	1 (5 балів)
4.	Фінансовий контроль			1 (5 балів)
	Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (25 балів)		
Змістовий модуль 2. Державні фінанси				
5.	Формування та використання державних фінансів	4-5 (1 бал)		
6.	Місцеві фінанси			
7.	Бюджетна система як основна ланка державних фінансів.		2 (1+10 балів)	1 (5 балів)
8.	Фонди цільового призначення			
9.	Податки як основне джерело доходів держави. Податкова система			1 (5 балів)
10	Державний кредит і державний борг	6 (1бал)		1 (5 балів)
	Виконання ІНДЗ	-	-	-
	Поточний контроль	модульна контрольна робота №2 (25 балів)		
	Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 2,75		

1	Кількість балів за IV семестр 275	Кількість балів		
		Лекції	Семінарські та практичні заняття	Самостійна робота
Змістовний модуль 3. Фінанси підприємницьких структур та населення				
11.	Фінансові відносини та організація фінансів підприємств	7-8-9 (1 бал)		
12.	Власний капітал та боргові зобов'язання підприємства			
13.	Фінансові аспекти формування активів підприємства		3 (1+10 балів)	1 (5 балів)
14.	Формування та розподіл прибутку підприємства	10-15-16 (1 бал)		
15.	Фінансове планування на підприємстві			
16.	Санація та банкрутство підприємств.	16-17		1 (5 балів)
17.	Фінанси населення			1 (5 балів)
	Поточний контроль	модульна контрольна робота №3 (25 балів)		
Змістовний модуль 4. Засади функціонування та елементи фінансового і страхового ринків				
18	Теоретичні засади функціонування фінансового ринку	18-19-20-2 (1 бал)		
19	Ринок грошей та кредитних ресурсів	19		1 (5 балів)
20	Ринок цінних паперів	20	4 (1+10 балів)	1 (5 балів)
21	Валютний ринок	21		1 (5 балів)
22	Ринок фінансових послуг.	22-23 (1 бал)		1 (5 балів)
23	Страховання і страховий ринок			1 (5 балів)
	Поточний контроль	модульна контрольна робота №4 (25 балів)		
Змістовний модуль 5. Міжнародні фінанси				
24	Сутність міжнародних фінансів			
25	Платіжний баланс і його регулювання	24-25 (1 бал)		1 (5 балів)
26	Фінанси міжнародних організацій		5 (1+ 10 балів)	1 (5 балів)
27	Міжнародний фінансовий ринок	26-27 (1 бал)		1 (5 балів)
	Виконання ІНДЗ		1 (30 балів)	
	Поточний контроль	модульна контрольна робота №5 (25 балів)		
	Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 2,75		